

AZOK A 60-AS ÉVEK! ...

Harmincöten voltunk lányok a II. C-ben! Volt is nyüzsgés, csivitelés, sikongatás, nevetés – olykor sírás-rívás. Minden, ami egy lányosztályban elképzelhető, de nagy veszekedésre nem emlékszem. Igazi barátsággal szerettük egymást. Nem mondom, hogy mind a harmincöten egy csoportot alkottunk, de nem bántottuk egymást.

1965 szeptemberében nehéz évet kezdtünk. A nyári nagy árvíz után semmi sem ment úgy, mint régen. A súlyos katasztrófa nehezítette a tanítást, az iskola épületében még mindig menekült családok tartózkodtak, a tornaórák szüneteltek, a tornatermünkben ugyanis katonák voltak elszállásolva, autók tönkretették az is-



Osztályfőnökünk a lányok koszorújában (Balról lent: Fördös Gabi, Bóna Jolika, Jankovics Anci, Varga Marika, Szénássy Zsuzsa, Szekeres Kati. Jobbról fent: Kartali Csiri, Farnbauer Béla bácsi osztályfőnökünk, Görföl Manyi, Stefankovics Kati, Rácz Edit, Beke Marika ... s egy fiú a B-ből)



Béla bácsi síelésre készen. Háta mögött Beke Gizka, aki elsőként hagyott itt bennünket.

kolaudvart, vidékről nehéz volt a bejárás, gyakran nem volt villany... és sorolhatnánk a sok-sok nehézséget, amelyet a júniusi katasztrófa okozott nekünk. Mindezek ellenére a mi osztályunknak talán ez volt a legszebb, a legemlékezetesebb tanéve.

Epizódok villannak fel, naplórészletek segítenek az emlékezésben. S ahogy az emlékeimben kutatok, egyre inkább látom, minden baj és katasztrófa ellenére a diák maradt a fontos ebben az intézményben. Nem lettünk megrövidítve csak azért, mert az árvíz miatt felhalmozódtak a problémák. Szerveztek nekünk sítanfolyamot, csónakkirándulást, teadélutánokat. Mennyi élménytől s emléktől lettünk volna megfosztva, ha nem történik meg mindez!

Sítanfolyamunkra 1966. február 8-án reggel 3 órakor indultunk a komáromi vasútállomásról. A korai óra ellenére is féktelen jókedvünk volt. Chata Babia hora pri Slanej vode – ez volt a hivatalos neve a sítáborunk helyszínének. Osztályfőnökünknek, Farnbauer Béla bácsinak volt talán a legnehezebb dolga. Neki mégis csak a lányokat kellett féken tartania. Czókoly Béla tanár úrnak s Dobai János tanár úrnak segítettek a fiúk is. Számos átszállás után, hátunkon a sítalpakkal még Zsolnán töltöttünk egy délelőttöt. Késő délután érkeztünk meg a helyszínre, ahol elkezdtek egyhetes, élményekkel teli táborozásunkat.

Hogy mit is jelentett nekünk, csallóközi diákoknak egy ilyen sítábor? Hát, valljuk be, nem éppen azt, hogy bajnokokként térünk haza, de végigküszködtek becsülettel, s inkább élvezték a társaságot, a szórakoztató estéket... s olykor az éjszakákat is. Tizenketten laktunk egy szobában! „Sok-sok örömben, táncban s igazi farsangi hangulatban teltek a napjaink” – írtam annak idején. Mellesleg sieltünk is – teszem hozzá.

1966. február 13-a volt, vasárnap.

„Sok nap után ma tudjuk igazán értékelni azt a szépséget, ami körülöttünk elterül. A nap beragyogja a fenyőket. Csodálatos kép tárul elénk a hegytetőről, ahová sítalppal felevickéltünk. Távolban a Babia hegység még ködben úszik, de a felhők mindig feljebb emelkednek. A hó vakítóan csillog a lábunk alatt. ... Az összes nap közül ez a legjobb, az utolsó. Fent napozunk a hegytetőn, közben le-leereszkedünk, fényképezkedünk... Nagyon jól érezzük magunkat. Délután egy kicsit lebarátjuk magunkat. Székeken fekszünk kint az udvaron, és azon tanakodunk, hogy milyen jelmezbe öltözzünk a búcsúestén.” (Naplórészlet).

Nos, ez a jelmezből is kiválóan sikerült a „lányosztálynak”. Kellékek híján, de ötletekben gazdagon álltunk neki a tervezgetésnek. Miből van a legtöbb egy ilyen síkiránduláson? Nyilván csíkos fiúpizsamából!





AZOK A 60-AS ÉVEK! ...

Össze is szedtük az A és a B osztály fiúitól mindahányat, akadt is belőle jó pár. Tizenketten öltözködtünk csikos pizsamába, fejünkre sisapkát húztunk, s akármelyik büntető-intézeti lakóval felvehettük a versenyt. Pityinkó volt a felügyelő szerv. Megfázástól rekedt hangján utasított rendre bennünket, ha rakoncátlankodtunk, mi pedig juszt is igyekeztünk deviáns magatartást tanúsítani. Persze, megnyertük a jelmezversenyt, s a vele járó mogyorótortát. Azt azonban csaknem 40 év távlatából már bevallhatjuk, hogy – ha közvetve is –, de ebben a fiúknak is részük volt. Legalábbis a pizsamáinknak...

Kedves, mosolyt fakasztó emlékként tolulnak elénk a sítanfolyam vidám történései. Olykor azonban könnyeinket sem titkolhatjuk: előttünk van a jelmezünkön nagyokat hatható Dobai tanár úr, aki nagyon régen nincs már köztünk. Vagy az a pillanat, amikor örömlapunkban megtanítottuk szegény Szűcs Jenőt „hollandyant” táncolni. Vajon mi lehetett az a „hollandyan”? Lelki szemeinkkel látjuk a fürge, mindig színjeles Beke Gizkát, sielni is elsőként tanult meg, vagy Szakáll Pistát, Matusek Jancsit, Varga Lujzát, Mikos Sacit, emlékeznek-e ők is, valahol odafent?

Elmúlt a tél, a második félév már konszolidáltabb körülmények közt folyt. Újból belevetettük magunkat a tanulásba. Közben azonban beiktattunk egy teaestét az „iparistákkal”. Ők hívtak meg bennünket. Mi pedig örömmel mentünk, az ilyen estéek után hetekig sugdolózhattunk a történetekről. Ekkor is, egész este azt énekeltük, hogy „Valamikor néked vittem minden nyíló orgonavirágot”. Ezen az áprilisi bulin azonban valami furcsa dolog történt: Béla bácsi, vagy ahogy mi neveztük, az „Oszti”, nem volt jelen! Egyetlen felügyelőnk Beke bácsi volt, a pedellus. Szórazottatott is bennünket egész este! Az iparista fiúk esküdöztek, hogy ők pedig meghívták a mi „Osztinkat”. Másnap aztán kitört a botrány. Béla bácsi felháborodva jött az osztályba: Mi az, hogy mi elmentünk a teára, hisz a fiúk nem méltó módon – horribile dictu: az utcán! – hívtak meg bennünket!! Ekkora szemtelenséget!

Hát bizony: szocializmus ide, szocializmus oda, Béla bácsi tudta, mi az illem, mi pedig csak a „nyíló orgonavirágra” gondoltunk.

Elmúlt a tavasz is. Ismét beiktattunk egy kis tanulást. De már azon járt az eszünk, hol pihenjük ki az év végi hajrá fáradalmait. Június elsején, gyönyörű napsütésben, csónakokkal felszerelve a Vágot céloztuk meg. Reggel 8 órakor kilenc csónak futott ki a vízre Windmühl és Schenk tanár úr vezetésével, csónakonként 5-6 emberrel. Felfelé evezünk a keszegfalvi táborozóhelyünk irányába. Tanáraink úgy osztottak be bennünket, hogy azért minden „láncsónakban” evezzen egy fiú az A vagy B osztályból, mert biztos, ami biztos. Így került hozzánk kormányosnak Nátek Pista. Hátról irányított bennünket, mi pedig az utasításai szerint „lapátoltunk”. Mint mindenben, most is versenyeztünk. Hogy a kormányos volt-e jó, vagy mi voltunk-e erőnk teljében, az ma már nem deríthető ki, mindenesetre sokáig

vezettük a mezőnyt. Nagy igyekezetünkben azonban hamar elfáradtunk. Pista bosszankodott, szidott bennünket. Egyszer csak ízes palócságával ránk kiáltott: „Na, gyérünk, nyiffádták!” Mondanom sem kell, behúztunk, s harmadikként ért be a csónakunk.

S az este! De szép este volt!

„Felvertük a sátrainkat, s hol ide, hol oda rakosgattuk a holmijainkat. Majd fát hordtunk a tábortűzhöz, de csak egy órácskát üldögéltünk, mert éjjel tízkor ismét útnak eredtünk csónakjainkkal. Felevezünk egy kilométernyit, majd tutajyszerűséget alkotva ereszkedni kezdünk lefelé. Nem is tudom elmondani azt az érzést, hogy milyen gyönyörű volt. Sötét ég alatt a vízen háromszöghöz hasonló csíkokat húztunk, ... az erdő zúgott, csend volt..., csak a víz csobogása hallatszott, ... kerestük a Göncölt, s olyan szépek tűnt a világ. Még tizenegykor is a vízen voltunk. Éjfélre értünk a táborba. Nem akartunk lefeküdni. Kiültünk a sátrak elé, s még sokáig beszélgettünk.” (Napló-részlet).



Lógunk az ablakban. 16 évesek voltunk ...
(Lázok Julika, Szlatky Szerén, Bures Évi,
Galambos Edit, Kiss Erzs, Szénássy Zsuzsa)

Hát ennyi... Néhány kis epizód fiatal-ságból, szépségből, örömből, bánatból, lassan ködbe merülő múltból, abban reménykedve, hogy 2007-ben, a „negyven-éves” találkozónkon nem leszünk még kevesebben, hisz annyi beszélőnivalónk lenne még! *

Kulcsár Sz. Zsuzsa